

Mark Dvoreckij, Oleg Pervakov – Studie pro praktiky (rusky)

Moskva, 2009

Jak rozvíjet návyky hry v koncovkách, fantazii, vynalézavost a zlepšit techniku propočtu variant?

Existuje množství učebnic, ale poprvé se v jedné knize dělí svými názory na tyto problémy trenér světového věhlasu a velmistr šachové kompozice, mistr světa v sestavování studií.

Autoři vybrali a prokomentovali kolem 200 skvělých, idejemi a bojem nasycených studií, které se v maximální míře blíží praktické hře. Toto dává čtenářům možnost využít většinu z nich pro samostatné řešení a vzájemné rozehrávání se sparing-partnerem nebo trenérem.

Knížka má přes 230 stránek a je členěna následovně:

Předmluva Olega Pervakova

Část I

Mezinárodní konkurz sestavování „studií pro praktiky“

Mark Dvoreckij – Studie do kartotéky

„Malý žánr“

Koncovkové studie

Nesnadná volba

Rozehrávání studií

Vzájemné rozehrávání

Oleg Pervakov – Výsledky konkurzu

Část II

Oleg Pervakov – Levý břeh, pravý břeh

Oleg Pervakov – Svůj mezi cizími, cizí mezi svými

Část III

Mark Dvoreckij – Wotawovy studie

Mark Dvoreckij – Výzva na souboj

Část IV

Oleg Pervakov – Studie praktiků

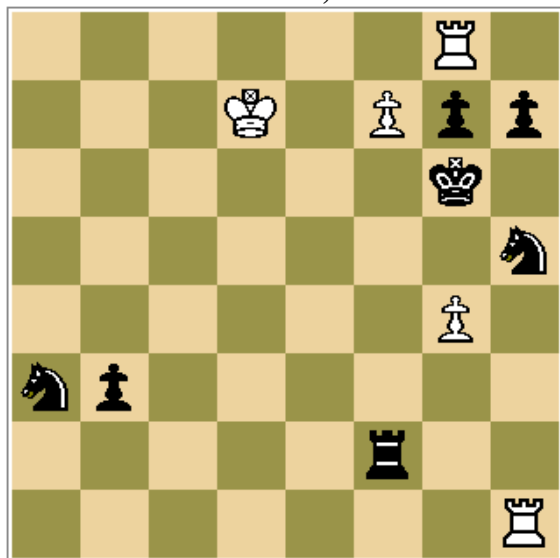
Mark Dvoreckij již více než 30 let využívá ve své praxi studie. Díky jeho metodice dosáhli mnozí velmistři významných úspěchů ve své kariéře. Olega Pervakova přivedla ke kompozici praktická hra, jejíž principy se vždy snažil dodržet ve své tvorbě.

Samotná kniha obsahuje několik částí, které pojí jeden název – „Studie pro praktiky“. V zadáních pro samostatné řešení nebo přehrávání jsou uvedeny příklady, které se v maximální možné míře přibližují „bojovým podmínkám“, kdy zajímavá zadání je třeba řešit za obě strany. Vybrané kapitoly jsou věnovány tvorbě známého rakouského autora studií Aloise Wotawy a šachistů-praktiků, včetně mistrů světa.

Jako ochutnávku uvádím překlad kapitoly „Malý žánr“ z I. části knihy.

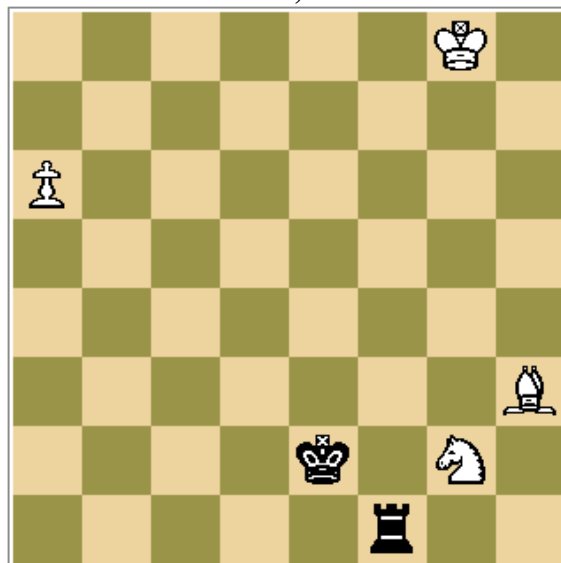
Každý šachista pocítí velké uspokojení z krátkometrážních studií s výraznou a neobvyklou myšlenkou. Uvedu několik příkladů.

A. Wotawa, 1960

Výhra

Schulz, 1941

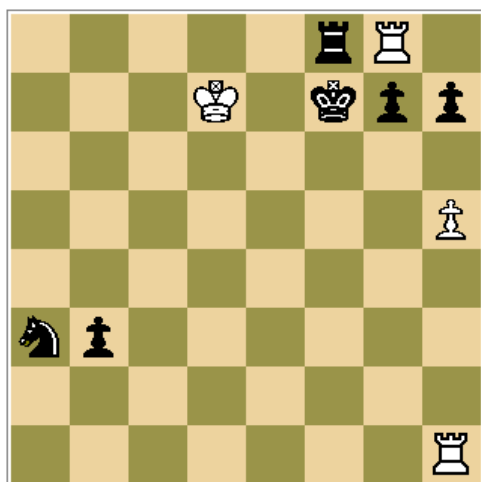

Výhra

Začátek řešení je zřejmý.

1.f8D! Vxf8 2.gh Kf7

A tady místo nabízejícího se 3.Vxf8+ Kxf8 4.Vf1+ Kg8 5.h6 (remízová koncovka vzniká po 5.Ke7 h6) 5. ...gh 6.Ke7, což umožní černému spasit se prostřednictvím 6. ...h5! 7.Vg1+ Kh8 8.Kf7 h6, následuje neuvěřitelný tichý tah, stěží mající obdobu.

3.Vh8!! Vxh8 a teprve nyní **4.Vf1+ Kg8 5.h6! gh 6.Ke7** s nevyhnutelným matem.

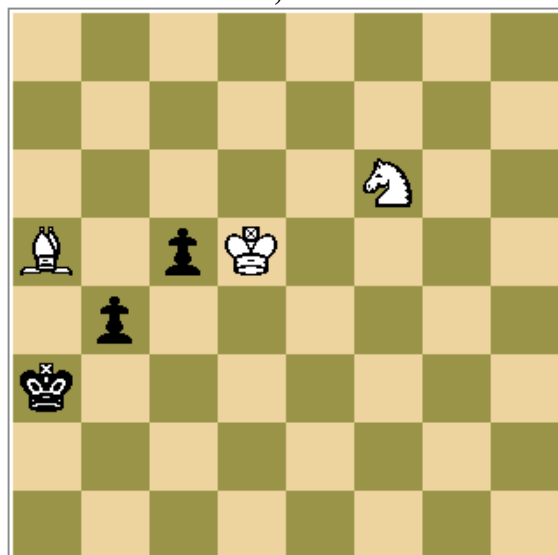
„Normálními“ cestami výhry nelze dosáhnout – černý stíhá atakovat pěšce „a“ věží a králem. Například: 1.Sc8 Kd3 2.Sb7 Va1 3.Sf4+ Kc4, nebo 1.Sd7 Va1 2.Sb5+ Kf3 3.Jh4+ Ke4, nebo 1.Jh4 Va1 2.Sc8 Kd3 3.Jf5 Kc4.

Rozhoduje nečekaná oběť jezdce.

1.Jf4+!! Vxf4 2.Sd7!

Zde ani tak neuchvátí hra bílého, jako paradoxnost vzniklé situace. Věž má dvě tempa pro převod na sloupec „a“ nebo osmou řadu, nicméně na prázdné šachovnici není schopná to udělat – všechny cesty jsou zataraseny (2. ...Vf3 3.Sg4; 2. ...Vf1 3.Sb5+; 2. ...Vf6 3.a7 Va6 4.Sb5+).

Réti, 1922

Výhra

Takové studie jsou pro šachisty velmi užitečné, protože rozvíjejí nejdůležitější návyk: umění maximálně pozorně přistupovat k soupeřovým záměrům.

Zadržet pěšce, údajně, není složité, přičemž je to možné udělat různými způsoby. Například 1.Kc4 b3 2.Jd5 b2 3.Jc3. Ale tady čeká bílého nečekané překvapení: 3. ...b1D!! 4.Jxb1+ Ka4 a ústup střelce vede k patu.

Jiný pokus: 1.Je4 b3 2.Jc3, a v případě 2. ...b2? Rozhoduje 3.Ke4! Nicméně černý se zachraňuje 2. ...Kb2! s následujícím 3. ...Kc2.

Vyhnout se všem vtipným léčkám, nastražených soupeřem, se podaří pouze při jediném pořadí tahů: **1.Ke4!! b3 2.Jd5 b2** (2. ...Kb2 3.Kd3!) **3.Jc3 Kb3 4.Kd3**.